

**Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Angielskiego
dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 32 im. Jana III Sobieskiego w Bielsku-Białej
w roku szkolnym 2025/2026**

PIERWSZY STOPIEŃ

I. Zakres umiejętności

Umiejętności wymagane od uczestników Konkursu Przedmiotowego z Języka Angielskiego opisane są w podstawie programowej dla przedmiotu język angielski dla szkoły podstawowej.

1. **Znajomość środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych)**
2. **Rozumienie wypowiedzi**
3. **Tworzenie wypowiedzi**
4. **Reagowanie na wypowiedzi**
5. **Przetwarzanie wypowiedzi**

1. Znajomość środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych)

Zakres środków leksykalnych

ZAKRES TEMATYCZNY	PIERWSZY STOPIEŃ etap szkolny
CZŁOWIEK	
np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, okresy życia, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, rzeczy osobiste, umiejętności	✓
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	
np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, opis domu, prace domowe	✓
EDUKACJA	
np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, życie szkoły, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, zajęcia pozalekcyjne	✓
PRACA	
np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsca pracy	✓
ŻYCIE PRYWATNE	
np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, określanie czasu, święta i uroczystości	✓
ŻYWIENIE	
np. artykuły spożywcze, lokale gastronomiczne, posiłki i ich przygotowywanie	✓
ZAKUPY I USŁUGI	
np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług, promocje, wymiana i zwrot towaru	✓
PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA	
np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, kierunki świata, zwiedzanie, baza noclegowa,	✓
KULTURA	

np. święta, obrzędy, tradycje i zwyczaje, uczestnictwo w kulturze, twórcy i ich dzieła, media	✓
SPORT	
np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, uprawianie sportu, obiekty sportowe	✓
ZDROWIE	
np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higiena codzienna	✓
NAUKA I TECHNIKA	
np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnej, wynalazki	✓
ŚWIAT PRZYRODY	
np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz, pory roku, ochrona środowiska naturalnego	✓

Zakres środków gramatycznych

	PIERWSZY STOPIEŃ etap szkolny
PRZEDIMEK	
Użycie przedimka nieokreślonego	✓
Użycie przedimka określonego	✓
Użycie przedimka zerowego	✓
RZECZOWNIK	
Tworzenie liczby mnogiej regularnej	✓
Tworzenie liczby mnogiej nieregularnej	✓
Rzeczowniki policzalne	✓
Rzeczowniki niepoliczalne	✓
Forma dzierżawcza	✓
ZAIMEK	
Zaimki osobowe w formie podmiotu	✓
Zaimki osobowe w formie dopełnienia	✓
Zaimki dzierżawcze	✓
Zaimki wskazujące	✓
Zaimki pytające	✓
Zaimki nieokreślone	✓
PRZYMOTNIK	
Przymiotniki dzierżawcze	✓
Regularne stopniowanie przymiotnika	✓
Nieregularne stopniowanie przymiotnika	✓
Użycie <i>so, such, how, too, not enough i what</i> z przymiotnikami	✓
Szyk przymiotników w zdaniu	✓
Przymiotniki złożone	✓
LICZEBNIK	
Liczebniki główne	✓
Liczebniki porządkowe	✓
PRZYSŁÓWEK	
Regularne stopniowanie przysłówków	✓
Nieregularne stopniowanie przysłówków	✓
Przysłówki czasu i miejsca	✓
Przysłówki sposobu, stopnia i częstotliwości	✓

Tworzenie przysłówka od przymiotnika	✓
Miejsce przysłówka w zdaniu	✓
PRZYIMEK	
Przymyki miejsca, kierunku, odległości	✓
Przymyki czasu	✓
Przymyki sposobu	✓
Wyrażenia przymikowe	✓
SPÓJNIK	
Spójniki: <i>and, or, because, if, unless, while, before, so, but, when, although, though, however, despite, as</i>	✓
CZASOWNIK	
Bezokoliczniki i formy osobowe	✓
Czasowniki posiłkowe	✓
Czasowniki modalne	✓
Tryb rozkazujący	✓
Czasowniki regularne	✓
Czasowniki nieregularne	✓
Imiesłów czynny	✓
Imiesłów bierny	✓
Czasowniki wyrażające uczucia, emocje, upodobania, chęci, stany i czynności	✓
Konstrukcja „ <i>be going to</i> ”	✓
Konstrukcja „ <i>have to</i> ”	✓
Konstrukcja „ <i>would like to</i> ”	✓
Strona czynna	✓
Strona bierna <i>Passive Voice</i>	✓
Czasowniki złożone (<i>phrasal verbs</i>)	✓
SKŁADNIA	
Zdanie pojedyncze: oznajmujące, pytające, przeczące	✓
Zdanie pojedyncze: oznajmujące, pytające, przeczące z użyciem czasów: <i>Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Present Perfect Simple, Future Simple, Future Continuous,</i>	✓
Zdania z podmiotem <i>there</i>	✓
Zdania z dwoma dopełnieniami	✓
Zdania współrzędnie złożone	✓
- zdania warunkowe w 0 i 1 okresie warunkowym	✓

2. Rozumienie standardowych wypowiedzi pisemnych, np. napisów informacyjnych, listów, broszur, ulotek reklamowych, jadłospisów, ogłoszeń, rozkładów jazdy, instrukcji obsługi, tekstów narracyjnych, prostych artykułów prasowych, w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- ✓ określanie głównej myśli tekstu,
- ✓ określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu,
- ✓ znajdowanie w tekście określonych informacji,
- ✓ określanie intencji nadawcy/autora tekstu,
- ✓ określanie kontekstu wypowiedzi (np. nadawcy, odbiorcy, formy tekstu),
- ✓ rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu,
- ✓ rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu wypowiedzi.

3. Tworzenie wypowiedzi pisemnych, np. e-maila w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- ✓ opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk i czynności,
- ✓ opisywanie wydarzeń życia codziennego,
- ✓ przedstawianie faktów z przeszłości i teraźniejszości,
- ✓ relacjonowanie wydarzeń z przeszłości,
- ✓ wyrażanie i uzasadnianie swoich poglądów, uczuć, emocji,
- ✓ przedstawianie opinii swoich i innych osób,
- ✓ przedstawienie intencji, preferencji i życzeń,
- ✓ przedstawianie zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów,
- ✓ opisywanie intencji, marzeń, nadziei i planów na przyszłość,
- ✓ opisywanie doświadczeń swoich i innych osób,
- ✓ prośba o radę i udzielanie rady,
- ✓ wyrażenie skargi, przeproszenie.

4. Reagowanie na wypowiedzi w formie tekstu pisanego, w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- ✓ nawiązywanie kontaktów towarzyskich,
- ✓ rozpoczęcie, prowadzenie i kończenie rozmowy,
- ✓ stosowanie form grzecznościowych,
- ✓ uzyskiwanie i przekazywanie informacji i wyjaśnień,
- ✓ prowadzenie prostych negocjacji w sytuacjach życia codziennego,
- ✓ proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji i sugestii,
- ✓ prośba o pozwolenie, udzielanie i odmawianie pozwolenia,
- ✓ wyrażanie swoich opinii, intencji, preferencji i życzeń,
- ✓ pytanie o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadzanie się, sprzeciwianie się,
- ✓ wyrażanie swoich emocji,
- ✓ prośba o radę i udzielanie rady,
- ✓ wyrażanie prośby i podziękowania oraz zgody lub odmowy wykonania prośby,
- ✓ wyrażanie skargi, przepraszanie, przyjmowanie przeproszenia,
- ✓ prośba o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca.

5. Przetwarzanie wypowiedzi pisemnych w zakresie umiejętności przekazywania w języku obcym informacji zawartych w materiałach wizualnych, np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach, reklamach oraz tekstach obcojęzycznych.

II. Zakres treści.

Wiedza o Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

Zakres treści

1. Geografia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej np. położenie, krainy, ukształtowanie terenu, klimat.
2. Fauna i flora.

3. Mieszkańcy, najważniejsze miasta, języki.
4. Atrakcje turystyczne, słynne miejsca i instytucje.
5. Kultura:
 - symbole
6. Życie codzienne.
 - święta, festiwale i tradycje
 - kuchnia

III. Proponowana literatura

1. podręczniki do nauczania języka angielskiego dla szkół podstawowych dopuszczone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,
2. materiały tematyczno-leksykalne oraz do nauki gramatyki np.
 - M.Vince, *Language Practice for First 5 ED*, Macmillan, rok wydania 2014
 - J.Dooley,V.Evans, *Grammarway 4*, Express Publishing, rok wydania 2013 i następne
 - Praca zbiorowa, *Angielski Najważniejsze idiomy*, Edgard, rok wydania 2012
 - K.Wiśniewska, *Angielski. Najważniejsze kolokacje*, Edgard, rok wydania 2019
3. materiały krajoznawcze, np.
 - Andrzej Diniejko, *English-Speaking Countries: The United Kingdom of Great Britain and the Republic of Ireland*, WSiP, rok wydania 1999
 - Roman Ociepa, *United Kingdom at a Glance*, Wydawnictwo Naukowe PWN Języki Obce, rok wydania 2018
 - Strony internetowe np.
 - <https://www.britannica.com/place/United-Kingdom>
 - https://pl.wikipedia.org/wiki/Wielka_Brytania
 - <https://www.visitbritain.com/en>
 - <https://www.britannica.com/place/England/Cultural-life>
 - <https://www.ihlondon.com/blog/posts/2022/top-10-british-traditions/>
4. Słowniki języka angielskiego
5. Czasopisma do nauki języka angielskiego

Uwaga! Rok wydania podanych wyżej pozycji może być inny.